

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2406

Vragen van het lid **White** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de voorbereiding van de BES-eilanden op het orkaanseizoen* (ingezonden 3 juli 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Szabó** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Minister van Infrastructuur en Milieu (ontvangen 2 september 2024)

Vraag 1

Kent u het bericht «Orkaan Beryl in het Caribisch gebied»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de verwachting van het KNMI dat er sprake kan zijn van «een ongekend actief orkaanseizoen met twintig genaamde tropische stormen en negen orkanen waarvan vier van de zware categorieën»? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja, dit komt voort uit onderzoek van onder andere het KNMI.

Vraag 3

Wat is de stand van zaken ten aanzien van de voorbereiding op orkanen op Bonaire, Sint Eustatius, Saba, Curaçao, Aruba en Sint Maarten (de BES- en CAS-eilanden)?

Antwoord 3

Zowel de autonome landen (Aruba, Curaçao en Sint Maarten) als de openbare lichamen (Bonaire, St. Eustatius en Saba) zijn zelf verantwoordelijk voor hun rampenbestrijding en crisisbeheersing en dus ook de voorbereiding op orkanen. Echter, wanneer een orkaan de eilanden raakt is -mede gelet op de kleinschaligheid en afhankelijkheid van de eilanden- voorzienbaar dat er hulp en bijstand moet worden geboden om de eilanden te ondersteunen. Alle

¹ KNMI, 1 juli 2024, <https://www.knmi.nl/over-het-knmi/nieuws/orkaan-beryl-in-het-caribisch-gebied>

direct betrokkenen, zowel in het Caribisch deel van het Koninkrijk als in Den Haag, zijn alert en zijn zich bewust van het verhoogde risico. Het KNMI staat in nauw contact met de BES-eilanden. Zo kunnen daar besluiten worden genomen op basis van de meest actuele informatie. Potentiële risico's worden zo vroeg mogelijk geïdentificeerd en proactief met de eilanden gedeeld. De CAS-landen hebben hun eigen météo-diensten. Informatie wordt wel onderling uitgewisseld.

Vraag 4

Deelt u de mening dat gezien de verwachting van het KNMI en het feit dat nooit eerder een orkaan in de Atlantische Oceaan zo vroeg de vierde categorie bereikte als Beryl, dat extra voorzorgsmaatregelen op de BES-eilanden nodig zijn om de gevolgen van dergelijke orkanen te beperken? Zo ja, waarom en heeft of gaat u hierover contact opnemen met de besturen van de BES- en CAS-eilanden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing in Caribisch Nederland. De openbare lichamen en de Caribische landen binnen het Koninkrijk zijn op de hoogte van de verwachting van het KNMI dat 2024 een zeer actief orkaanseizoen wordt. De openbare lichamen en de Caribische landen zijn verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen ter voorbereiding op rampen zoals orkanen

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en ik werken gezamenlijk met de crisispartners, waaronder de Caribische landen en openbare lichamen, aan het verder versterken van de respons en de samenwerking tijdens een ramp of crisis in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Zo is onder meer voor de derde keer de Week van de Crisisbeheersing in mei jl. georganiseerd waar concrete werkafspraken zijn gemaakt ter voorbereiding op het orkaanseizoen. Dit heeft onder andere geleid tot de Tropical Cyclone Briefing waarbij het KNMI de Rijkspartners, openbare lichamen en desgewenst de autonome Caribische landen bijtijds brieft over gevaarlijke weersomstandigheden.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de gevolgen van klimaatverandering, waaronder het opwarmende wateroppervlakte, kunnen bijdragen aan steeds zwaardere en vaker voorkomende orkanen in het Caribisch gebied? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Dit is een uitkomst uit onderzoek van onder andere het KNMI.

Vraag 6

Op welke manier wordt het risico van orkanen in de klimaatplannen met betrekking tot Caribisch Nederland meegenomen? Wordt hierin ook risicomangement, herstel en de onderlinge afhankelijkheid van de eilanden met betrekking tot medische zorg, voedsel en brandstof meegenomen?

Antwoord 6

De eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn gedurende 2024 bezig klimaatplannen te ontwikkelen, zoals eerder aan de Kamer toegezegd. De klimaatplannen zullen ook inzichtelijk moeten maken hoe om te gaan met een toename aan extreem weer, zoals orkanen. Het Rijk ondersteunt de BES-eilanden met inzet van middelen en expertise. Zo is er opdracht gegeven voor een feitenrelaas dat gebruikt kan worden als basis voor deze klimaatplannen. In dit feitenrelaas zullen hierin de te verwachte effecten van de klimaatverandering op de verschillende maatschappelijke en economische sectoren in kaart worden gebracht. Hierbij worden ook relevante regionale effecten meegenomen. Dit zal een basis vormen om te bepalen waar aanvullende maatregelen nodig zijn.

Vraag 7

Gaat u er voor zorgen dat uiterlijk eind 2024 de klimaatplannen voor het Caribisch deel van het Koninkrijk gereed zijn en dat nog voor het orkaanseizoen van 2025 alle benodigde maatregelen en de financiële middelen beschikbaar zijn? Zo ja, kunt u de Kamer nog voor de behandeling van de

begroting van Koninkrijksrelaties op de hoogte stellen van de stand van zaken ten aanzien van de klimaatplannen op dat moment en de dan getroffen en nog te treffen maatregelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het orkaanseizoen start elk jaar op 1 juni. Voorafgaand hieraan worden alle voorbereidingen getroffen en alle procedures herijkt. Dit staat los van de klimaatplannen, deze gaan over de weerbaarheid tegen klimaatverandering vergroten op langere termijn.

De klimaatplannen voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden geschreven door de openbare lichamen met ondersteuning van het Rijk. Het Rijk zet uiteraard erop in om deze plannen zo snel mogelijk gereed te hebben, maar heeft ook oog voor het capaciteitsvraagstuk waar de openbare lichamen mee te maken hebben.

U wordt in het najaar geïnformeerd over de voortgang.